

ISSN: 3060-4613

13.00.00	13.00.06	01.00.00
13.00.01	13.00.07	02.00.00
13.00.02	13.00.08	03.00.00
13.00.03	13.00.09	09.00.00
13.00.04	07.00.00	10.00.00
13.00.05	19.00.00	11.00.00

№6/2025

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogik, psixometodologik va tabiiy fanlarga
ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 710 sahifa,
5-iyun, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijranovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Umarova H.O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Somurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'icha falsafa doktori (PhD)
Panjijev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Umarova H.O'. – Minister of Preschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

“Maktabgacha va maktab ta’limi” jurnali Oliy attestatsiya komissiyasining 26-08-2024-yildagi №11-05-4381/01-Kengash tavsiyasiga ko’ra, pedagogika fanlari bo’yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning tadqiqot ishlari yuzasidan dissertatsiyalarining asosiy ilmiy natijalarini chop etish uchun tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro’yxatiga kiritilgan.

Asos: OAK Pedagogik texnologiyalar va psixologik tadqiqotlar bo’yicha ekspert kengashi tavsiyasi (29-10-2024-y.; №10); OAK Tartib-qoida komissiyasi qarori (30-10-2024-y., №10/24); OAK Rayosatining qarori (31-10-2024-y., №363/5).

“Maktabgacha va maktab ta’limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo’yicha
ro’yxatdan o‘tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Iqim o'zgarishi muammolari va "yashil ko'nikmalar"ning rivojlanishi.....	14
<i>Abdurashit Karimovich Avliyaqulov</i>	
TTJlardagi qizlarni qo'llab-quvvatlash, mavjud ijtimoiy-axloqiy muammolarni hal etish bo'yicha ilg'or xorijiy mamlakatlar tajribasini o'rganish.....	18
<i>Xasanboy U. Abdusamatov</i>	
Integrativ yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda ijodiy va tahliliy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishning asosiy omili	26
<i>Jalilov Nodirjon Azamatovich</i>	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarning sibling munosabatlari diagnostikasi.....	30
<i>G'ayibova Nargiza Anorbayevna</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifati va samaradorligini oshirishning muhim omillari	33
<i>Hakimova Gulmira To'xtatosheva</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda ijtimoiy-madaniy kompetentlikni muzey pedagogikasi vositasida rivojlantirishning pedagogik-psixologik jihatlari	37
<i>Marayimova Kibriyoxon Islomjon qizi</i>	
Iqtisodiy savodxonlikni oshirishda o'zbek tilining ta'siri	41
<i>Yuldasheva Dilnoza Bekmurodovna</i>	
Сторителлинг как инструмент формирования ценностных ориентаций старшеклассников	44
<i>Умрихина Виктория Игоревна</i>	
Формирование эстетических предпочтений учащихся музыкальных школ в условиях инклюзивного образования на основе стилевого подхода	52
<i>Ахунова Умида Ойбековна</i>	
Sun'iy intellektning ta'limga integratsiyasi: o'qitish va boshqaruvdagi o'rni.....	55
<i>Abduxamidova Muyassar Xalimjon qizi</i>	
Buxorodagi jadidchilik harakatining o'ziga xosligi va maktablardagi ta'lim tizimi.....	60
<i>Axrorov Ixtiyor Doniyorovich</i>	
Inklyuziv ta'lim sharoitida imkoniyati cheklangan bolalarning moslashuvida oila va maktabning roli.....	63
<i>Dadaboyev Jahongir Sherdil o'g'li</i>	
Влияние длительной госпитализации на образовательную траекторию ребенка: междисциплинарный подход	67
<i>Сайфутдинова Насиба Нурматовна</i>	
O'yinning bola faoliyati sifatidagi mohiyati va o'ziga xosligi.....	75
<i>Otasheva Lola Shoto'rayevna</i>	
Psixologik tadqiqotning umummetodologik va xususiy metodologik tamoyillari.....	78
<i>Xodjimatoва Nazira Toshmatovna, Mallayeva Gulshoda Maxmudjonovna</i>	
Rivojlanishida nuqsoni bor bo'lgan bolalarni ijtimoiy hayotga tayyorlashda inklyuziv ta'limning o'rni	81
<i>B. Xusniddinova</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida loyihaviy tadqiqotchilik ko'nikmalarini rivojlantirish	85
<i>Zulaykho Samatovna Ro'ziyeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining og'zaki va yozma nutq ko'nikmalarini dars jarayonida rivojlantirish texnologiyasi	89
<i>Xudaybergenova Nawrizbiyke Qanat qizi</i>	
Sonlarni obrazlar bilan bog'lash orqali mantiqiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish metodikasi.....	92
<i>Kalekeeva Sarbinaz Turkmenbaevna</i>	
Methodology of Teaching English to Preschool Children	96
<i>Khurshida Tojimurodova</i>	
Malaka oshirish jarayonida yo'riqchilarning kasbiy kompetentligini takomillashtirishning ijtimoiy zaruriyati..	100
<i>Ch. B. Nalibayeva</i>	
O'qituvchilarning o'quvchilar bilan hamkorlik munosabatlari	103
<i>G'aniyeva Sayyora Saidmurod qizi</i>	
Falsafada haqiqatni izlash: empirizm va rasionallizmning o'rni.....	106
<i>Boymirzayeva Xurshida Sobirovna</i>	

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun axborot bilan ishlashni o'rgatishning didaktik asoslari.....	110
<i>Ismoilov Ravshan Yakubjon o'g'li</i>	
An Evaluation of the Impact of The Theme-Based Approach on Young Learners' Speaking Development..	113
<i>Khamraeva Gulchekhra Ibrakhimovna</i>	
O'smirlar o'rtasida o'zaro hamkorlikni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar.....	118
<i>Majidov Jasur Baxtiyarovich, Xolmatova Dilorom Vahobjon qizi</i>	
Informatika fanini o'qitishda mobil dasturiy vositalaridan foydalanish imkoniyatlari	123
<i>Jo'rayev Ilhom Isxoqovich</i>	
Muqimiy asarlari vositasida talabalarda kitobxonlik tizimini rivojlantirishda innovatsion texnologiyalardan samarali foydalanish	126
<i>Muxlisa Satriddinova Muhitdinova</i>	
Korpus lingvistikasida lingvostatistik tahlil metodi	132
<i>Nuriddinov Abrorbek Sayfiddin o'g'li</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni ruhlantirish va o'ziga bo'lgan ishonchini oshirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	136
<i>Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Samandarova Dildora Javlon qizi</i>	
Tizimli-faoliyatli yondashuv asosida umumpedagogik akt kompetentlikni shakllantirish muammosining nazariy-metodologik jihatlari.....	139
<i>Saloxiddinova Umidaxon Mansurjon qizi</i>	
Nutqiy kamchiliklarni kamaytirishda o'yinlarning o'rni.....	143
<i>Jabborova Oltinoy</i>	
Matn bilan ishlash bosqichlari va ularning ingliz tilini o'rgatishdagi didaktik ahamiyati	146
<i>Soliyev Umidjon Yulchivoyevich</i>	
Ta'lim tizimini boshqarishda talabalar boshqaruvining qiyosiy tahlillari	150
<i>Uzaqov Nomozali Hamdamovich</i>	
Zamonaviy ta'lim muassasalarida pedagoglarning boshqaruv malakasini rivojlantirish yo'llari	153
<i>Z. M. Zarifova</i>	
Rossiya imperiyasining Surxon vohasi qishloq xo'jaligi va irrigatsiya tizimidagi siyosati tarixi	159
<i>Abdurashidov Anvar Abdurashidovich</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari katta guruh tarbiyalanuvchilarini badiiy adabiyot bilan tanishtirish texnologiyalari.....	164
<i>Axmadaliev Sidiqjon Yigitalievich</i>	
Ota-onalarning ta'lim sifatiga ta'siri.....	167
<i>Axmadqulova Ozodaxon Xamidullo qizi</i>	
Surxon voxasi toponimlarining tarixshunosligi.....	170
<i>Boboyeva Sitora Ro'zimaxmatovna</i>	
O'zbek etnopedagogikasi rivojlanishining nazariy asoslari.....	174
<i>Davlatova Shaxnozaxon Doniyor qizi</i>	
Sihatgohlarda davolanuvchilar salomatligini saqlashda jismoniy tarbiya vositalaridan samarali foydalanish texnologiyalari.....	178
<i>G'aniyev Suxrob Abduvali o'g'li, Ergashov Shoxrux Yusuf o'g'li</i>	
Ikkinchi jahon urushi davrida Surxon vohasi ayollarining maorif va madaniyat sohasiga qo'shgan munosib hissalar.....	183
<i>Hakimova Muyassar Rashidovna</i>	
Kitob mutolaasining pedagogik-psixologik asoslari	188
<i>Il'yasova Dilshoda Akmal qizi</i>	
O'zbekiston tarixini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, Turkistondagi siyosiy jarayonlar, Turkiston muxtoriyati.....	191
<i>Isaev Oybek Axmed o'g'li</i>	
Boshlang'ich ta'limda ona tili fanidan mustaqil ishlarni tashkil etishda matnlar ustida ishlash metodikasi....	195
<i>Iskandarova Maftuna Quvondiq qizi</i>	
Sinfdan tashqari tadbirlarda o'smir yoshdagi o'quvchilarning ijtimoiy tashabbuskorligini tarbiyalash metodi.....	199
<i>Latipova Nigoraxon Isakovna, Ibraimov Xolboy Ibragimovich</i>	
Tarixni o'rganishda yordamchi tarixiy fanlarning ahamiyati	202
<i>Maxmatkulova Nozikoy Choriyevna</i>	

MUNDARIJA	СОДЕРЖАНИЕ	CONTENTS
		Increasing the Efficiency of Economic Education Through Project-Based Educational Technologies 210 Nurmatova Maftuna Ilkxamovna
		Rassom O'rol Tansiqboyev asarlari vositasida maktabga tayyorlov guruhi bolalarini tabiat manzarasini chizishga o'rgatish..... 213 Po'latov Foziljon Usibjonovich
		Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida lingvistik kompetensiyasini rivojlantirishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni..... 216 Qayumova Odinoxon Buvarayim qizi
		Milliy o'zlikni anglashni shakllantirishning pedagogik asoslari..... 219 Sa'dullayeva Sarvinoz Ubadullo qizi
		Neyrodinamik gimnastikalar yordamida o'quvchilarning matematik tafakkurini rivojlantirish..... 223 Sanobar Ibragimovna Kenjayeva
		Talabalarni ma'naviy tarbiyalash diagnostikasi va korrektsiyasi 228 Saotmuradova Zebo Yuldash qizi
		Musiqiy-nazariy fanlarni o'qitishda axborot kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llashning xususiyatlari 232 Shukurova Nilufar Gayratovna
		Maktabgacha ta'lim direktori shaxsiy kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha ilg'or xorijiy tajribalardan foydalanish..... 237 Ravshanova Nargiza Norboyevna, Suvonova Sohiba Eshquvvat qizi
		Surxon vohasining ijtimoiy hayotida sog'lomlashtirish oromgohlarining o'rni 241 Tilovov Qorjov Bekbayevich
		O'quvchilarning ma'naviy immunologik tarbiyasini shakllantirishning ilmiy asoslari..... 248 Toshmamatova Shoxsanam Muzaffar qizi
		Theoretical Foundations, Essence, Content and Forms of Economic Education for Students of Grades 5-6 of Secondary Schools 251 Turakhanov Oybek Davlatalieвич
		Tarbiyachining shaxsiy fazilatlar va pedagogik mahorati 257 Usarova Muborak Xabibulla qizi, Abduraxmanova Matluba Kamoliddin qizi
		Boshlang'ich ta'limda kommunikativ yondashuvga asoslangan o'qitish metodlarini takomillashtirish usullari..... 260 Xoliqova Matluba Mardon qizi
		Xorijiy tillarni o'qitishning zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish jarayonini takomillashtirishning shakl, metod va vositalari 263 Xudoyqulova Sevara Yorqul qizi
		Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ma'naviy tarbiyasida xalq pedagogikasi an'alaridan foydalanish 266 Yunusova Dildoraxon Xikmat qizi
		Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining tanqidiy fikrlashini rivojlantirish..... 270 Yusufaliyeva Gulnora Abdurahmonovna
		Способы и средства обучения ценности времени в младших классах (на уроках русского языка)..... 275 Ниязова Хилола Хаят кизи
		Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования 278 Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи
		5–7-sinflar ingliz tili darsliklaridagi muloqot matnlarining tahlili..... 281 Abdumurodova Dilnoza Azimjon qizi
		Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining intellektual ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning mazmuni..... 284 Abduraxmonova Noila Nasim qizi
		Boshlang'ich ta'lim yo'nalishida tabiiy fanlar nazariyasi va metodikasi fani rivojlanish tarixi 289 Abduraxmonov Zaribjon Mansurovich, Umaraliyeva Baxtilaxon Raxmonali qizi, G'ofurova Zarnigorxon Shuxratovna
		Informatika darslarida o'quvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalashning nazariy asoslari 293 Ahmadova Kamola Ahmad qizi
		Methodology for Increasing the Efficiency of Training 10–12-Year-Old Tennis Players 297 Akhmedova N. I.
		Musiqqa ta'limi yo'nalishi talabalarida ingliz tili fani doirasida kasbiy-muloqotni rivojlantirish tamoyillari 301 Ashurova Zulayxo Erkinovna

Pedagogik oliy ta'limda "tasviriy faoliyatga o'rgatish metodikasi" modulini o'qitishning pedagogik va metodik xususiyatlari.....	306
Boliyeva Lola Shukurovna	
O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili.....	309
Rahmon Ernazarov	
Maktabgacha ta'limda kompyuter texnologiyalari orqali bolalarning intellektual rivojlanishini ta'minlash	313
G'ulomova Muxlisa Ulug'bek qizi	
Maktabgacha ta'lim muassasasida huquqiy tarbiyani amalga oshirish yo'llari.....	317
Karimova Umida Sharopovna	
Raqamli ta'lim muhitini shakllantirish asosi sifatida kichik maktab o'quvchilariga informatika va axborot texnologiyalarini o'qitishning o'quv-uslubiy ta'minoti.....	322
Mamajanov Raxmatilla Yakubjanovich, Aliyev Mahmud Muso o'g'li	
Использование личностно-ориентированных образовательных технологий в дошкольном образовании	327
Мирзатова Гулшода Худойбердиевна	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy tayyorgarligini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish mohiyati.....	332
Najmiddinova Saodat Abduvohid qizi	
Ta'lim jarayonida mozaika texnologiyasi asosida bo'lajak o'qituvchilarning intellektual kompetentligini rivojlantirish.....	335
O'rinov Rustambek Yoqubjonovich	
Oilaviy munosabatlarga ijtimoiy-psixologik ta'sirlar va ularning ahamiyati	340
Otanazarova Muhayyo Uktamova	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari sharoitida bolalarning harakat faoliyatini maqsadli rivojlantirish texnologiyasi	344
Radjapova Gulbahor Mamatraimovna	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarini shakllantirish metodik muammo sifatida... ..	348
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Voleybol sport seksiya mashg'ulotlarini tashkil etishda ishlab chiqilgan ilmiy-metodik dastur va anketa so'rovi natijalari tahlili	352
Sulaymonov Jahongir Solijonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining adabiy va nutqiy kompetensiyalarni rivojlantirishda interfaol va kollaborativ metodlar qo'llanilishi	361
Temirova Iqbol Sadriddinovna	
Zamonaviy gumanitar bilimlarda "axborot kompetentligi" tushunchasining tarixiy-mantiqiy tahlili.....	365
Xoshimova Xulkaroy Xoshimjon qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning o'quv-bilish faolligini rivojlantirishda bolalar adabiyotidan foydalanish metodikasini takomillashtirish.....	369
Yuldoshova Mehriniso Ochilidievna	
Gumanitar fanlarda milliy folklardan foydalanishning ahamiyati.....	372
Abduxakimova Maxfuza Abduraxmonova	
Методика усовершенствования коммуникативной толерантности детей в процессе изучения русского языка и литературы в начальных классах.....	376
Тошматова Мукаррам Джумановна, Дадаева Фируза Акрамовна	
Психологические, лингвистические и педагогические компоненты в раннем обучении иностранным языкам в эпоху цифровизации образования	380
Турдикулова Эъзозхон Эркинжон кизи	
Формирование коммуникативных умений учащихся младших классов средствами филологических наук.....	383
Хожиева Малика Хусниддиновна	
The Formation of Syntactic Paradigmatics.....	388
Turdiyeva Nilufar Anvarovna	
Oliy ta'limda zoologiya fanini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida o'qitish metodikasini takomillashtirish.....	391
Xonnazarova Mamlakat To'liqinovna	
O'zbek kurashchilarining kurash usullari va taktik harakatlarini o'zlashtirish darajalari.....	395
Qon'irbaev Dastan	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Boshlang'ich sinf o'quvchilarida atrof olamga nisbatan mas'uliyatlikni takomillashtirish mexanizmi 399 Abdulahkimova Fotima Turduqil qizi
	Maktabgacha yoshdagi bolalar kreativ fikrlashini rivojlantirishning pedagogik-psixologik qonuniyatlari 403 Abdusattorova Umida Abdusamat qizi
	Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonini tashkil etish yo'nalishlari 406 Ametova Guljamila Elbrusovna
	Fanlararo aloqadorlik asosida tayanch kompetensiyalarini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari... 410 Babayeva M. A.
	Rahbarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishni boshqarish chora-tadbirlari..... 413 Bagmatov Davlatjon
	Rivojlanayotgan davlatlarda ota-ona va farzand munosabatlari..... 418 Bobojonova Nazira Merganboy qizi
	Huquqiy fanlarni innovatsion o'qitish usullarining afzalliklari 422 Dauletbaeva Jadiraxan Aliy qizi
	Ona tili o'qituvchilarining nutqi bilan bog'liq muammolar va unga doir yechimlar 426 G'. Do'stmurodov
	Barqaror rivojlanish kontekstida maktabgacha ta'lim: bolalarda ekologik ongni shakllantirish..... 430 Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna
	Duduqlanishni bartaraf etishda kompleks yondashuv 433 Ibroximova O'g''iloy Inomjon qizi
	Transformatsiya-lashayotgan jamiyatda yoshlarning shaxsiy resurslari va psixologik barqarorligi 437 Irisbayeva Qunduzxon
	Talabalarda kasbiy kreativlik ko'nikmalarini shakllantirish samaradorligi va uning natijalari 440 Ismanova Ma'mura Abdumo'minovna
	Maktabgacha yoshdagi serebral falajli bolalarda nutq va motorikani rivojlantirish 444 Isodullayeva Iqboloy Sodiqjonovna
	Talabalarining intellektual-kognitiv salohiyatini rivojlantirishda kredit-modul tizimining pedagogik jihatlari .. 447 J. Otepbergenov
	Yashil suvo'tlar (Chlorophyta) bo'limini o'qitish metodikasi 451 M. N. Xayitova
	Bo'lg'usi pedagoglarda empatik kompetensiyalarni rivojlantirish: zamonaviy yondashuvlar va amaliy strategiyalar 457 Mambetkarimova Indira Polatbaevna
	An Analysis of the Present-Day use of English Folklore in Education..... 460 Maxsudaliyeva Ranokhon Bakhodir qizi
	Yoshlarda kasbiy motivatsiyani shakllantirishning psixologik xususiyatlari 463 Mirzaxmatova Sayyora Saydaxmatovna
	Kasbiy kompetensiya tushunchasi va uning mohiyati 466 Mirzayeva Faroxat Odiljonovna
	Boshlang'ich sinfda matematika o'qitishni tashkil qilish shakllari 471 Norquvatova Diyora Davron qizi
	Zamonaviy ta'limda inklyuziv yondashuvlar: o'qituvchilarning kasbiy tayanchlarini takomillashtirish..... 475 Olimova Nodirabegim Ibrohimjon qizi
	Jadidlar ta'lim orqali jamiyatni o'zgartirishga intilganlari, ularning maqsadlari va erishilgan natijalar..... 479 Omonov Asliddin Sunnatovich
	O'zbek tilida rang bildiruvchi leksik birliklarning tarixiy-etimologik tahlili..... 481 Rahmon Ernazarov
	Boshlang'ich ta'lim – inson kamolotining ilk poydevori!..... 485 Ravshanova Ra'no Raup qizi
	Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish 489 Saidova Dilnoza Baxtiyor qizi
	Mental arifmetika orqali bolalar intellektini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari 493 Saydaliyeva Umidabonu Sharifjon qizi
	Innovatsion ta'lim sharoitida boshlang'ich sinf ona tili darslarining samaradorligini oshirish muammosi 496 Sharipova Sevara Erkin qizi
	CEFR doirasida arab tilida yozma nutq kompetensiyasini baholash mezonlari va amaliy usullar 499 Sindarova Malika Aziz qizi

VARK ta'lim modelining pedagogik oqibatlari	503
<i>Temirova Mushtariybonu</i>	
Kasbiy rivojlanish soatlarida boshlang'ich sinf o'qituvchilarining metodik tayyorgarligini rivojlantirish	507
<i>Temirova Rushana Ravshan qizi, Nishonova Durdona Olimjon qizi</i>	
Teaching on Empty: Burnout Challenges in Elt Classrooms	511
<i>Usmanova Nilufar Xasan qizi</i>	
Ona tili ta'limini tashkil etish jarayonining ilmiy-nazariy tendensiyalari	514
<i>Uzoqova Maftuna Abdirazzoqovna</i>	
Критическое мышление в контексте эмоционального интеллекта	518
<i>Нажмудинова Мадина Халимовна</i>	
Реформа образовательной системы для повышения качества и доступности образования, как одна из целей устойчивого развития	521
<i>Аскарова Ф. А.</i>	
Yengil atletika sport turida uzunlikka sakrovchilarni mashg'ulot jarayonida tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirish uslubiyati	528
<i>Ro'zmetov Rasul Tangirberganovich</i>	
Nutq – ijtimoiy taraqqiyot omili sifatida: maktabgacha yoshdagi bolalarda shakllanish bosqichlari va yondashuvlar	532
<i>Sharipova Guzal Sodiqovna, Xabibullayeva Maftunaxon Vaxobjon qizi</i>	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida multimedia vositalari orqali nutq madaniyatini shakllantirish modeli	535
<i>Abduvaliyeva Farida Salimjon qizi</i>	
Yoshlarni ijtimoiy-pedagogik hamkorlikda tarbiyalash tendensiyalari	539
<i>Abirova Umida Nazarovna</i>	
Tanqidiy fikrlash: tushunchasini tahliliy idrok etish	543
<i>Akabiroya Mexriniso Baxtiyorovna</i>	
Nutq nuqsoniga ega bolalar diqqat xususiyatlari	547
<i>Akbarova Ziyoda Qurbonjon qizi</i>	
Milliy tarbiya asoslari fanini o'qitishning amaliyotdagi holati	550
<i>Alisher Tursunov</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida ta'lim sifatiga ta'sir etuvchi asosiy omillar va ularni bartaraf etish yo'llari	554
<i>Beketov Nurseit Alijan o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining atrof-muhitga ekologik munosabatini oshirishda ekskursiya mashg'ulotlarini o'tkazishda raqamli texnologiyalarning o'rni	558
<i>Bovanova Umida Abdurahobovna, Meliqulova Oybahor Farhod qizi</i>	
Neyropedagogika va zamonaviy ilmiy yondashuvlar	564
<i>Duschanova Nilufar Sabirbayevna</i>	
O'yin texnologiyasi asosida bolalarda muloqot madaniyatini rivojlantirish	567
<i>Eshmuratova Gauzar Maxsudovna</i>	
Maktabga tayyorlov guruhi bolalarida konstruksiyalashga oid ko'nikmalarni shakllantirish	570
<i>Eshonqulova Ma'suda Xabibovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida rivojlantirish markazlaridagi ta'limiy faoliyatlarni kuzatish va tahlil qilish metodikasi	573
<i>Fayziyeva Mabudaxon Muxammadjonovna</i>	
Duduqlanuvchi bolalar nutqini rivojlantirishda logopedik texnologiyalarning o'rni	576
<i>Mahkamova Umida Abdusattorovna</i>	
Kurash mashg'ulotlarining o'quvchilarni axloqiy tarbiyalashdagi roli: an'anaviy sportning pedagogik imkoniyatlari	579
<i>Muratov Muzaffar Shermamatovich</i>	
Autizm sindromli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda muloqot ko'nikmalarini rivojlantirishda korreksion ishlar	582
<i>Nabiyev Ravshanjon Shavkatjon o'g'li</i>	
Sharq ma'rifatparvarlari va ularning gender tengligi haqidagi qarashlari	586
<i>Norimonova Gulmira Ulug'bek qizi</i>	
Sport vositasi orqali yoshlar o'rtasida ekstremizmning oldini olish yo'llari va mexanizmlari	589
<i>Nosirova Dilnoza Sobirovna</i>	

Sportchilarning individual funksional xususiyatlariga asoslangan mashg'ulot yuklamalarini optimallashtirish yo'llari	593
Olimov Shahobiddin Maribboy o'g'li, Sulaymonova Maktuba Xusan qizi	
Kasbiy sifatlarini takomillashtirishda raqamli texnologiyalar foydalanish	597
Otanazarova Mohira Xamidbekovna	
Biologiya fanining ta'limdagi o'rni va o'qitishdagi muammolar	601
Pulatova Elnora Kadirovna	
Boshlang'ich sinf darsliklaridagi antroponimlarning funksional, leksik, semantik, morfologik tadqiqi	606
Qarshiyeva Gulbahor Shamil qizi	
Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarda refleksiv ko'nikmalarni shakllantirish metodik muammo sifatida ..	609
Raxmonova Iroda Samijonovna	
Professional Standards for Pre-Service Teachers	613
Sardor Rakhmanov	
Ta'limni raqamlashtirish sharoitida bo'lajak texnologiya o'qituvchilarini kasbiy faoliyatga tayyorlashning pedagogik imkoniyatlari	619
Sayidova Muxtaram Xamidullayevna	
Ingliz tilini o'rgatishda multimodal yondashuv asosida ta'limiy videolardan foydalanish strategiyasi	623
Solijonova Mohlaroyim Abdumalik qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini matn ustida ishlash ko'nikmalarini shakllantirishda interfaol metodlardan foydalanish	628
Sotiboldiyeva Shoxista Jaloliddin qizi, Shodmonqulova Sevara Rahmonqul qizi	
O'quv-tarbiyaviy vaziyatlarni loyihalashtirish asoslarida talabning tarbiyaviy jihatlarini takomillashtirish ..	632
Temirov Ma'ruf Shuhrat o'g'li	
Tikuv buyumlarini konstruksiyalash va modellashtirishning avtomatlashtirilgan tizimlari fani orqali talabalarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning didaktik imkoniyatlari	638
Umarova Fotima Abduraximovna	
Bo'lajak o'qituvchilarda xalq pedagogikasi vositasida milliy xarakter xususiyatlarini shakllantirish omillari	641
Usmonova Muattar Bahadirjonovna, Hasanboyeva Kamola Dilmurod qizi	
Raqamli ta'lim texnologiyalarning bugungi kunda ta'lim sohasidagi qo'llanilishi	647
Xamroyeva Madina Dadajonovna, Umarov Husan Lazizi o'g'li	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	650
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarini o'qitish metodikasi va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga oid tadqiqot ishlarining tahlili	655
Xodjaniazova Shoxsanam Ergash qizi	
O'tkir Hoshimovning "Tushda kechgan umurlar" romanida inson va uning ruhiyati	660
Xolmatova Ro'zixon Akmaljon qizi	
Talabalarda liderlikni shakllantiruvchi ijtimoiy-pedagogik omillar	663
Xoshimova Muazzamxon Zaynalobidinovna	
Creative Games and Project-Based Learning in Physics Lessons	666
Yorqinbek Abduraimjanovich Mamatokhunov	
Теоретические основы и практическое применение компетентного подхода в обучении физике	670
Абдулхаким Хакимов	
Роль инклюзивной игровой деятельности в социальной адаптации детей с инвалидностью дошкольного возраста	673
Плиева Руслана Владимировна	
"Beruniy asri" yoxud Beruniyning xarizmatik qobiliyati va uning boqiy ilmiy merosi	676
Saifnazarov Ismoil, Sultonov Tursinboy	
Значение наблюдения и педагогической диагностики в инклюзивном образовании	682
Тургунова Нилуфар Абдусаломовна	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik dunyoqarashini shakllantirish texnologiyalari	685
Xaydarova Shaxlo Narzullayevna, Azimova Gulmira Xayrullayevna	
Диалог культур в рассказе "Келинка" галины ширяевой: гендерная и этнокультурная перспектива ..	689
Чернова Татьяна Алексеевна	
Ijtimoiy va gumanitar fanlarning pedagogik ahamiyati: Xo'ja Vali avlodlari misolida	692
Umurov Sharif Rajabovich	

Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslari: didaktik yondashuvlar va ilg'or ilmiy modellarning tahlili.....	695
Umarova Zaxro Abduraxim qizi	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda innovatsion yondashuvga oid dolzarb masalalar	701
Sharofat Juraqulova Baxtiyorovna	
Bo'lajak ingliz tili mutaxassislarning sun'iy intellekt kompetensiyasi.....	704
Ibragimova Hilola Bahodirjon qizi	

RAQAMLI TA'LIM SHAROITIDA TALABALAR MUSTAQIL TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-METODIK ASOSLARI: DIDAKTIK YONDASHUVLAR VA ILG'OR ILMIY MODELLARNING TAHLILI

Umarova Zaxro Abduraxim
qizi

O'zbekiston milliy pedagogika
universiteti doktoranti,
pedagogika fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD), dotsent

ORCID: 0009-0005-3149-2671

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning ilmiy-metodik asoslari tahlil qilinib, mustaqil ta'lim faoliyatining samaradorligini oshirishda didaktik yondashuvlar va ilg'or ilmiy modellarning ahamiyati yoritilgan. Maqolada zamonaviy raqamli platformalardan foydalanish va ularning talabaning o'z-o'zini rivojlantirishdagi roli ilmiy asoslangan yondashuvlar orqali ochib berilgan. Shuningdek, talabalarning o'quv motivatsiyasi, mustaqil fikrlash ko'nikmalari va reflektiv tahlil qilish imkoniyatlarini kuchaytirish masalalari ko'rib chiqilgan. Tadqiqotda integrativ va konstruktivistik yondashuvlar, shuningdek, mustaqil ta'lim jarayonini raqamlashtirish orqali innovatsion didaktik modellarni qo'llash samaradorligi tahlil etilgan. Xulosa o'rnida muallif talabalar mustaqil tayyorgarligini qo'llab-quvvatlash uchun tavsiya etiladigan ilmiy-metodik yondashuvlarni taklif qiladi.

Kalit so'zlar: mustaqil ta'lim, mustaqil tayyorgarlik, raqamli ta'lim platformalari, motivatsiya, didaktik yondashuvlar, ilg'or ilmiy modellar.

Abstract: This article analyzes the scientific and methodological foundations for enhancing students' self-preparation in the context of digital education. It highlights the importance of didactic approaches and advanced scientific models in increasing the effectiveness of self-directed learning. The study explores the use of modern digital platforms and their role in supporting student autonomy and academic development through scientifically grounded approaches. Special attention is given to strategies that foster learning motivation, independent thinking skills, and reflective analysis among students. Integrative and constructivist approaches are examined, along with the effectiveness of applying innovative didactic models facilitated by the digitalization of the self-learning process. In conclusion, the author proposes a set of scientifically grounded methodological recommendations to support and enhance students' independent preparation.

Key words: independent education, self-preparation, digital educational platforms, motivation, didactic approaches, advanced scientific models.

Аннотация: В данной статье рассматриваются научно-методические основы развития самостоятельной подготовки студентов в условиях цифрового образования. Особое внимание уделяется дидактическим подходам и передовым научным моделям, способствующим повышению эффективности самостоятельного обучения. В статье анализируется использование современных цифровых платформ и их роль в саморазвитии студентов с применением научно обоснованных подходов. Также рассматриваются вопросы повышения учебной мотивации, развития навыков самостоятельного мышления и рефлексивного анализа. В исследовании изучаются интегративные и конструктивистские подходы, а также эффективность применения инновационных дидактических моделей в условиях цифровизации процесса самообучения. В заключение автор предлагает научно обоснованные методические рекомендации по поддержке и совершенствованию самостоятельной подготовки студентов.

Ключевые слова: самообразование, самостоятельная подготовка, цифровые образовательные платформы, мотивация, дидактические подходы, передовые научные модели.

KIRISH

XXI asrga kelib, ta'lim tizimida tub o'zgarishlar ro'y bermoqda. Raqamli texnologiyalar, sun'iy intellekt, ta'lim platformalari va interaktiv resurslarning jadal rivojlanishi nafaqat o'quv jarayonini, balki o'qituvchi va talaba o'rtasidagi munosabatni ham tubdan o'zgartirmoqda. Ayniqsa, bugungi kunda asosiy e'tiborni "o'qitish"dan → "o'rganish"ga o'tish tendensiyasi kuzatilmoqda ^[1]. Bu esa, o'z navbatida, talabalarning faol ishtirokiga, o'z bilimini mustaqil ravishda izlash, anglash va amaliyotda qo'llashga qaratilgan o'quv jarayonini tashkil etishni taqozo qilmoqda. Raqamli transformatsiya sharoitida o'quv jarayonining asosiy maqsadi talabalarga tayyor bilimlarni yetkazish emas, balki ularni mustaqil ta'lim olish, o'rganish faoliyatini tashkil etish va uni boshqarish ko'nikmalari bilan qurollantirishdan iborat bo'lmoqda. Bu jihat o'z-o'zini rivojlantirish, axborotni mustaqil izlab topish, tahlil qilish, tanqidiy fikrlash va zamonaviy kasbiy faoliyatda raqobatbardosh bo'lish uchun muhim omil sanaladi.

Zamonaviy mehnat bozori va ish beruvchilarning talablaridan kelib chiqilsa, bugungi bo'lajak mutaxassislar nafaqat oliy ta'lim muassasasida bilim olish bilan cheklanmasligi, balki "lifelong learner", ya'ni umr bo'yi o'rganishga tayyor, o'z ustida doimiy ishlovchi, yangi texnologiyalar va bilimlarni tezda o'zlashtira oladigan shaxs bo'lishi talab etiladi. Ushbu talablar, o'z navbatida, ta'lim tizimida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilishini taqozo etadi. Bu esa, talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning dasturiy-didaktik ta'minotini takomillashtirish zaruratini keltirib chiqaradi. Shu nuqtai nazardan, mazkur tadqiqot mavzusining "Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning dasturiy-didaktik ta'minotini takomillashtirish" deb nomlanishi bejiz emas. Bu nom zamonaviy ta'lim tizimidagi o'zgarishlar, mehnat bozorining talablari va raqamli kompetensiyalarni shakllantirish zaruratidan kelib chiqqan holda, amaliy va nazariy jihatdan dolzarb yo'nalishlardan biri sifatida alohida ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

So'nggi yillarda raqamli ta'lim sharoitida mustaqil o'rganish faoliyatini tashkil etish va uni samarali boshqarish masalalari xalqaro va mahalliy tadqiqotlarda dolzarb mavzulardan biri sifatida keng yoritilmoqda. Pedagogika va ta'lim texnologiyalari sohasidagi ko'plab tadqiqotlar mustaqil ta'limni shaxsga yo'naltirilgan, reflektiv va faoliyatga asoslangan yondashuvlar bilan uyg'unlashtirish zarurligini ta'kidlaydi. Shuningdek, talabani bilish subyekti sifatida rivojlantirish, o'z-o'zini tahlil qilish va nazorat qilish ko'nikmalarini shakllantirish zarurati ilgari surilmoqda. Raqamli texnologiyalar esa bu jarayonlarni qo'llab-quvvatlovchi muhim omil sifatida baholanmoqda. Bu borada olib borilgan ilmiy ishlarda masofaviy o'qitish, raqamli platformalarda ta'lim resurslarini moslashtirish, o'quv materiallarini individual ehtiyojlarga muvofiqlashtirish va o'z-o'zini rivojlantirishga xizmat qiluvchi modellarni joriy etish bo'yicha turli yondashuvlar ilgari surilgan. Shu bilan birga, mustaqil ta'limga doir yondashuvlar asosan talabaning tayyorgarlik darajasi, motivatsiyasi, metakognitiv faolligi va ijtimoiy-psixologik muhit bilan bog'liq holatlarda farqlanishini ko'rsatadi. Ayniqsa, mahalliy olimlardan N. Muslimov, M. Mamarajabovlarning ilmiy qarashlari, xorijiy olimlardan esa Malcolm Knowles, Gerald Grow va Marcelo Staricoffning ilmiy izlanishlari bu yo'nalishda chuqur nazariy va amaliy asoslarni taqdim etadi. Ularning tadqiqotlari raqamli ta'lim kontekstida mustaqil tayyorgarlikni rivojlantirishning samarali strategiyalarini aniqlash va dasturiy-didaktik ta'minotni takomillashtirishda alohida ahamiyat kasb etadi. Shu bois, mazkur maqolada aynan ushbu olimlarning ilmiy qarashlarini chuqur tahlil qilish muhim metodologik zarurat sifatida qaraladi. P.f.d., prof. N. A. Muslimovning mustaqil ta'limga oid qarashlari kasbiy ta'lim sohasidagi pedagogik yondashuvlarning murakkab, lekin zarur elementlarini ilmiy asosda yoritib beradi. Uning fikricha, mustaqil ta'lim – bu talabaning fan doirasidagi bilim, malaka va ko'nikmalarni o'qituvchi ishtirokisiz, balki o'zining intellektual faolligi orqali o'zlashtirish jarayoni bo'lib, bu jarayonda talabaning avtonomligi, ya'ni ta'lim maqsadi, mazmuni, uslublari va vositalarini mustaqil tanlashi, faoliyatni rejalashtirishi va baholashi muhim hisoblanadi ^[2]. Muslimov talabaning mustaqil faoliyatida axborot resurslaridan foydalanish, referat va ilmiy maqolalar tayyorlash, amaliy va laboratoriya ishlariga tayyorgarlik ko'rish kabi ko'plab shakllarni ilgari suradi. U mustaqil ta'limni nafaqat nazariy bilimlarni o'zlashtirish vositasi, balki talabaning shaxsiy va kasbiy rivojlanishi, tanqidiy fikrlash qobiliyati, muammoli vaziyatlarni hal qilish ko'nikmasini shakllantiruvchi muhim omil sifatida ko'radi.

Olim mustaqil ta'limning muvaffaqiyatli bo'lishi uchun didaktik, pedagogik va texnologik shartlar muhimligiga e'tibor qaratadi. U muammoli vaziyatli topshiriqlarni ta'lim jarayonining asosiy vositasi sifatida ko'rsatadi va ular orqali talabalarda masala yechish, tahlil qilish, tushuncha shakllantirish, umumlashtirish va bashorat qilish kabi intellektual amallarni shakllantirish imkoniyatini ta'kidlaydi. P.f.d., prof. M. E. Mamarajabovning mustaqil ta'lim to'g'risidagi ilmiy qarashlariga ko'ra, mustaqil ta'lim – bu faqatgina talabaning o'z-o'zidan bilim olishi emas, balki uning o'quv jarayonida faol ishtirok etishi, shaxsiy mas'uliyatni his etishi, ta'lim maqsadlarini

belgilashi, o'quv resurslarini tanlashi, faoliyatni rejalashtirishi va natijalarni baholashga qaratilgan murakkab va tizimli jarayondir ^[3]. Ushbu jarayon raqamlashtirilgan ta'lim muhitida talabalarning kasbiy-pedagogik tayyorgarligini mustahkamlash, tanqidiy va ijodiy fikrlash, o'ziga ishonch va tashabbus ko'nikmalarini rivojlantirish, axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish, shaxsiy o'quv strategiyalarini ishlab chiqish hamda fanlararo hamkorlikni yo'lga qo'yishni nazarda tutadi.

Shuningdek, u mustaqil ta'limni o'qituvchi va talabani teng ishtirokini ta'minlaydigan, innovatsion va raqamli vositalarga asoslangan, interfaol yondashuvni talab etuvchi tizim sifatida talqin qiladi. Xorijiy olimlardan Malcolm Knowles tomonidan ilgari surilgan andragogika nazariyasi ayniqsa raqamli ta'lim kontekstida o'ta muhimdir. U o'quvchining mustaqil ta'limga tayyorlik darajasi, ichki motivatsiyasi, hayotiy tajribasini o'quv manbaiga aylantirish holatlarini asoslab beradi. Knowles fikricha, yetuk ta'lim oluvchi (adult learner) bilimni tayyor shaklda emas, balki muammolarni hal etish orqali o'zlashtiradi. Knowlesning ta'lim nazariyasi beshta asosiy gipotezaga tayanadi, ular mustaqil ta'limning nazariy asoslarini tashkil etadi:

1. **Shaxsiy mustaqillik (Self-concept).** Knowles ta'kidlaganidek, inson voyaga yetishi bilan birga o'zining shaxsiy mustaqilligiga intiladi. Bolalikda ta'lim jarayoni ustoz tomonidan boshqarilsa, katta yoshda inson o'ziga mustaqil ravishda ta'lim maqsadlarini belgilash, qarorlar qabul qilish va o'rganish jarayonini idora qilishga intiladi. Bu gipoteza mustaqil ta'limning markaziy tamoyili bo'lib, kattalar ta'limida o'zini boshqarish qobiliyatini shakllantirishni talab etadi.
2. **Tajribaning roli (Experience).** Katta yoshdagi o'rganuvchilar ko'plab shaxsiy, kasbiy va ijtimoiy tajribalarga ega bo'lishadi. Ushbu tajriba ularning o'rganish jarayonida asosiy bilim manbai sifatida xizmat qiladi. Ta'lim jarayonida bu tajribani faol jalb etish orqali shaxsiy anglash, tahlil qilish hamda yangi bilimlar bilan bog'lash imkoni paydo bo'ladi. Bu gipoteza ta'lim jarayonida shaxsiy hayotiy tajribani asosiy resurs sifatida belgilaydi.
3. **O'rganishga tayyorlik (Readiness to learn).** Katta yoshdagi ta'lim oluvchi ma'lum hayotiy vazifalarni bajarish yoki muammolarni hal qilish zarurati tufayli ta'limga ehtiyoj sezadi. Bu jarayon motivatsiyaning tabiiy manbai sifatida namoyon bo'ladi. Shu bois, ta'lim mazmuni o'rganuvchining real hayotiy ehtiyojlariga mos bo'lishi lozim.
4. **O'qish yo'nalishi (Orientation to learning).** Knowles ta'limni vazifa va muammo yechishga yo'naltirilgan jarayon sifatida tasvirlaydi. Kattalar abstrakt bilimlarga emas, balki amaliyotda qo'llash mumkin bo'lgan bilim va ko'nikmalarga ehtiyoj sezadilar. Demak, ta'lim mazmuni hayotda foydasi tegadigan, real muammolarni hal qilishga qaratilgan bo'lishi kerak. Bu gipoteza amaliy yo'naltirilgan ta'lim dasturlarini ishlab chiqishda muhim hisoblanadi.
5. **Ichki motivatsiya (Motivation to learn).** Katta yoshdagi o'rganuvchilar ta'lim jarayonida asosan ichki omillar – o'zini rivojlantirish, shaxsiy qiziqish yoki kasbiy o'sish kabi sabablar bilan harakat qilishadi. Bu motivatsiya ta'limni faol va puxta tashkil etishda asosiy drayver (qo'zg'atuvchi kuch) bo'lib xizmat qiladi. Demak, ta'lim jarayoni o'rganuvchining shaxsiy maqsad va qiymatlarini hisobga olgan holda tashkil etilishi zarur.

Mustaqil ta'lim jarayonini tizimlashtirish maqsadida Knowles uni besh bosqichli model shaklida shakllantirdi. Ushbu model kattalarning ta'lim jarayonidagi faolligini kuchaytirishga va ularning shaxsiy o'rganish strategiyalarini shakllantirishga qaratilgan: o'quv ehtiyojlarini aniqlash (Diagnosing learning needs). O'rganuvchi o'zining bilimidagi bo'shliqlarni, malaka yetishmasligini yoki rivojlantirish kerak bo'lgan sohalarni aniqlashi kerak. Bu jarayon o'z-o'zini baholash, fikr-mulohazalar olish yoki maslahatlar asosida amalga oshirilishi mumkin. O'quv maqsadlarini shakllantirish (Formulating learning goals). O'rganuvchi aniq, o'lchanadigan va maqsadli o'quv natijalarini belgilaydi. Bu bosqich motivatsiyani oshirish va yo'nalishni aniqlashga xizmat qiladi. Inson va moddiy resurslarni aniqlash (Identifying human and material resources for learning). O'rganuvchi qanday manbalardan, kimdan yordam so'rashi, qaysi o'quv materiallaridan foydalanishi mumkinligini aniqlaydi. Bu, jumladan, mutaxassislar, kutubxonalar, onlayn platformalar va boshqalarni o'z ichiga oladi.

O'quv strategiyasini tanlash va joriy etish (Choosing and implementing learning strategies). O'rganuvchiga mos keladigan o'quv usuli (masalan: kitob o'qish, amaliy mashg'ulotlar, onlayn kurslar) tanlanadi va reja bo'yicha amalga oshiriladi. O'rganish natijalarini baholash (Evaluating learning outcomes). Olingan bilim va ko'nikmalar o'z maqsadiga qanchalik erishganini baholash orqali o'lchanadi. Bu bosqich kelgusi o'rganish jarayonlarini samarali tashkil qilishga yordam beradi.

Gerald Grow esa o'zining Staged Self-Directed Learning Model modeli orqali talabalarning mustaqil ta'limga tayyorgarlik darajasiga qarab o'qituvchining rolini dinamik tarzda aniqlab beradi. Uning modeli orqali raqamli ta'limda talabaga dastlabki bosqichlarda ko'proq yo'naltiruvchi, so'ngra maslahat beruvchi, yakuniy bosqichlarda esa mustaqil qaror qabul qiluvchi subyekti sifatida yondashish mumkinligi aniqlanadi. Modelda 4 ta ta'lim oluvchi darajasi (Self-Directed Learning Levels) va ularga mos 4 ta o'qituvchi uslubi tasniflangan:

1-jadval: Gerald Growning mustaqil ta'lim modeli bosqichlari

Bosqich	Talaba	O'qituvchi	Asosiy vazifasi
1-bosqich	Nomustaqil / qaram (Dependent)	Raxbariyat Murabbiyi (Authority Coach)	Bilimni to'g'ridan-to'g'ri yetkazish, ko'rsatma berish
2-bosqich	Qiziqgan (Interested)	Motivator, yo'l ko'rsatuvchi (Motivator, guide)	Motivatsiya orqali faollashtirish, maqsad qo'yishni o'rgatish
3-bosqich	Jalb qilingan (Involved)	Yo'naltiruvchi / fasilitator (Facilitator)	Hamkorlikda o'rganish, fikrlash va muloqot orqali tahlil qilish
4-bosqich	Mustaqil (Self-directed)	Konsultant (Consultant, delegator)	Mustaqil loyihalar, individual tadqiqot, rahbar sifatida murabbiylik

Muvaffaqiyatli ta'lim faqatgina o'qituvchi va ta'lim oluvchi to'g'ri "tenglashtirilganda" (match) sodir bo'ladi. Mos kelmaslik (mismatch) holatlarida o'quv jarayoni samarasiz yoki hatto zararli bo'lishi mumkin. Marcelo Staricoffning *The Joy of Not Knowing: A Philosophy of Education Transforming Teaching, Thinking, Learning and Leadership in Schools* (2020) nomli asari ta'limdagi an'anaviy yondashuvlarga qarshi yangi, qadriyatlariga asoslangan, savolga asoslangan o'qitish va o'rganish tizimini taklif etadi. Marcelo Staricoffning "Bilmaslik quvonchi" (*The Joy of Not Knowing, JONK*) falsafasi ta'lim oluvchilarni bilmaslikdan qo'rqmaslikka, balki uni o'rganishga intilishga undovchi zamonaviy ta'limdagi ilg'or yondashuvlardan biri bo'lib, mustaqil ta'limni qo'llab-quvvatlovchi falsafiy va metodologik asoslarga ega. Ushbu falsafa ta'lim oluvchining bilimsizlik holatini tabiiy va zarur jarayon sifatida qabul qilishini, hamda aynan shu "bilmaslik" orqali haqiqiy o'rganish sodir bo'lishini ta'kidlaydi.

JONK falsafasining asosiy prinsiplari quyidagilardan iborat: bilmaslikni qabul qilish va o'rganishga intilish: Ta'lim oluvchilarga bilmaslikdan qo'rqmaslik, balki uni o'rganish imkoniyati sifatida qabul qilishga o'rgatish. O'rganish uchun avval bilmaslik kerakligi tushunchasi ta'limning asosiy g'oyasini tashkil etadi. Bu yondashuv ta'lim oluvchilarda "bilishga intilish" hissini rivojlantirishga yordam beradi. Qadriyatlarga asoslangan ta'lim madaniyati: Ta'lim muassasasida (maktabda) qadriyatlarga asoslangan muhit yaratish, bu esa ta'lim oluvchilarning ijtimoiy va emotsional farovonligini ta'minlaydi.

Falsafiy va ijodiy fikrlashni rivojlantirish: Ta'lim oluvchilarda falsafiy va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, bu esa ularning muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshiradi. Har tomonlama hamkorlik va yetakchilik: Ta'lim oluvchilar, o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasida hamkorlikni kuchaytirish, bu esa ta'lim jarayonini samarali va ijobiy qiladi. O'rganishni o'rganishga bag'ishlangan hafta (Learning to Learn Week): Birinchi haftani o'rganishni o'rganishga bag'ishlash, bu esa ta'lim oluvchilarga ta'lim jarayoniga samarali kirishish imkonini beradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur ilmiy tadqiqot ishida raqamli ta'lim sharoitida talabalarning mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishga qaratilgan dasturiy-didaktik ta'minotni takomillashtirish masalasi kompleks yondashuv asosida o'rganildi. Tadqiqotning metodologik asosi sifatida shaxsga yo'naltirilgan, kompetensiyaviy, konstruktivistik va faoliyatga asoslangan yondashuvlar qabul qilindi. Bular o'zaro uyg'un holda, raqamli muhitda mustaqil ta'limni samarali tashkil etishning nazariy va amaliy asoslarini shakllantirishga xizmat qildi.

Tadqiqotning ilmiy-nazariy asosini mahalliy va xorijiy pedagog olimlarning mustaqil ta'limga doir qarashlari tashkil etdi. Jumladan, N.A. Muslimov va M.E. Mamarajabovlarning kasbiy-pedagogik tayyorgarlikda mustaqil ta'limni tashkil etish va nazorat qilishga oid metodik tavsiyalari asosida talabaning shaxsiy ta'lim traektoriyasini ishlab chiqish tamoyillari aniqlashtirildi. Malcolm Knowles tomonidan ishlab chiqilgan andragogik model, Gerald Growning bosqichma-bosqich mustaqil ta'limga tayyorgarlik modeli hamda Marcelo Staricoffning qadriyatga asoslangan va savolga yo'naltirilgan o'qitish falsafasi tadqiqotning konseptual asoslarini belgilab berdi.

Tadqiqot doirasida quyidagi ilmiy tadqiqot uslublaridan foydalanildi:

- Tizimli tahlil usuli: Raqamli ta'limda mustaqil o'rganish faoliyatini tashkil etishga oid mavjud nazariyalar, metodikalar va amaliyotlar o'rganildi hamda ular orasidagi bog'liqliklar aniqlashtirildi;
- Taqqoslash va sintez: Milliy va xorijiy ilmiy adabiyotlar, ta'lim platformalari va modellar taqqoslab tahlil qilindi;
- Ekspert baholash: Mutaxassislar fikri asosida taklif qilinayotgan didaktik yondashuv va modellar samaradorligi baholandi;
- Model yaratish: Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini dasturiy-didaktik ta'minot asosida rivojlantirishga xizmat qiluvchi model taklif etildi;

- Empirik tadqiqotlar: Pedagogik diagnostik testlar va so'rovnomalar orqali talabalarning fikrlari o'rganildi. Tadqiqot obyekti sifatida pedagogik ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalar faoliyati tanlandi. Tajriba-sinov ishlariga O'zbekiston Milliy pedagogika universiteti (Toshkent davlat pedagogika universiteti), Qo'qon davlat universiteti (Qo'qon davlat pedagogika instituti), O'zbekiston – Finlandiya pedagogika instituti talabalari jalb qilindi.

Tadqiqotning predmetini raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishning dasturiy-didaktik ta'minotini takomillashgan mazmuni, shakl, metod va vositalari tashkil etadi. Metodologik yondashuvlarda, ayniqsa, talabalarning shaxsiy o'sishini qo'llab-quvvatlovchi, o'zini anglash, rejalashtirish, vaqtni to'g'ri taqsimlash, diqqatni tutib turish, ma'lumotlarni tushunish va qayta ishlash, natijani baholash kabi metakognitiv faoliyatlarni rivojlantiruvchi omillarga alohida e'tibor qaratildi. Bu esa talabaning raqamli muhitda nafaqat bilim egallashi, balki o'z-o'zini ta'lim subyekti sifatida shakllantirish imkonini beradi [7]. Shunday qilib, tadqiqot raqamli ta'lim sharoitida mustaqil ta'limga oid mavjud yondashuvlarni tahlil qilish, ularni milliy ta'lim muhitiga moslashtirish va asoslangan didaktik takliflar ishlab chiqishga yo'naltirilgan bo'lib, amaliy va nazariy jihatdan yuqori ahamiyatga ega.

TAHLIL VA NATIJALAR

Olib borilgan tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatmoqdaki, raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirishda ularning o'z ta'lim faoliyatini rejalashtirish, tashkil etish va boshqarish ko'nikmalarining shakllanishi muhim o'rin tutadi. Xususan, raqamli texnologiyalarga asoslangan ta'lim vositalari, interaktiv o'quv resurslari hamda individual va hamkorlikdagi (peer-to-peer learning) o'rganish uslublaridan kompleks foydalanish talabalarda mustaqil o'rganishga nisbatan ichki motivatsiya va mas'uliyat hissining ortishiga xizmat qilgan. Mustaqil ta'lim faoliyatini individual ravishda tashkil etish orqali talabalar o'zining o'quv maqsadlarini aniqlash, o'z-o'zini baholash va o'quv faoliyatini refleksiv baholash imkoniyatiga ega bo'ldilar. Ayniqsa, birgalikda o'rganish (collaborative learning) va tengdoshlararo o'qitish jarayonlari (peer learning) orqali jamoaviy fikrlash, kommunikatsiya [8], muammoli vaziyatlarni hal qilish, tashabbus ko'rsatish, yetakchilik qilish, vaqtni boshqarish kabi ko'nikmalarining shakllanishi ta'lim oluvchilarning transversal kompetensiyalarini rivojlantirdi. Bu esa talabaning nafaqat bilim darajasiga, balki uning zamonaviy mehnat bozori talablariga moslashuvchan shaxs sifatida shakllanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatdi.

Tadqiqot davomida aniqlanishicha, o'zining o'quv faoliyatini ongli ravishda rejalashtirgan va boshqargan talabalar axborotni anglash, saralash va tahlil qilish, bilimlarni turli kontekstda qo'llash, diqqatni jamlash va o'quv vazifalariga strategik yondashish qobiliyatlarini rivojlantira oldi. Ushbu ko'nikmalar esa o'z navbatida transformativ kompetensiyalar – ya'ni o'zgaruvchan muhitga moslashish, yangiliklarga ochiqlik, refleksiv fikrlash, ijtimoiy va kasbiy rolga tayyorlikni shakllantirdi. Shuningdek, tadqiqot asosida talabalarni T-shaklli mutaxassis sifatida yetishtirish imkoniyati asoslab berildi. Bu modelga ko'ra, talabaning "vertikal" yo'nalishi – ya'ni chuqur va puxta kasbiy bilim, malaka va ko'nikmalar, "gorizontal" yo'nalishi esa – keng qamrovli ijtimoiy, kommunikativ, axborot va raqamli kompetensiyalarni o'z ichiga oladi [9]. Umuman olganda, raqamli ta'lim vositalaridan samarali foydalanish va ularni didaktik jihatdan asoslangan tarzda mustaqil ta'lim jarayoniga integratsiya qilish orqali talabalarning o'rganish motivatsiyasi, shaxsiy ta'lim strategiyasi, o'zini anglash, shaxsiy o'sish va kasbiy o'zini namoyon qilish imkoniyatlari kengaydi. Bu esa zamonaviy ijtimoiy-iqtisodiy muhitda faoliyat yuritishga tayyor, mustaqil qaror qabul qiluvchi va o'z rivojlanishini boshqaruvchi T-shaklli shaxsni shakllantirishda muhim bosqich bo'ldi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli ta'lim sharoitida talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirish bo'yicha olib borilgan tadqiqot ishimiz natijalari shuni ko'rsatadiki, mustaqil ta'limni samarali tashkil etish nafaqat talabalarning bilim darajasini oshirishga, balki ularning mustaqil tayyorgarligi, transversal va transformativ kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Jumladan, talabalarning ta'lim jarayonida o'zini anglash, o'z ustida ishlash, vaqtni boshqarish, axborotni tahlil qilish, jamoada ishlash, tashabbus ko'rsatish, ijodiy va tanqidiy fikrlash kabi ko'nikmalari mustaqil o'rganish faoliyati orqali sezilarli darajada rivojlandi. Tadqiqot davomida raqamli texnologiyalar, interaktiv vositalar, peer-to-peer learning va individual o'rganish strategiyalarining uzviy uyg'unlashuvi T-shaklli kadrlarni shakllantirishda asosiy vosita sifatida namoyon bo'ldi. Mazkur natijalar asosida tadqiqot ishi doirasida quyidagi ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqildi:

*Birinchi*dan, talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirish maqsadida raqamli muhitda modul-integrativ ta'lim platformasini ishlab chiqish taklif etiladi. U talabalarning individual o'quv traektoriyalarini qo'llab-quvvatlash, metakognitiv refleksiya va o'z-o'zini baholash imkoniyatlarini ta'minlab, raqamli resurslar asosida mustaqil o'rganishni samarali tashkil etishga xizmat qiladi.

Ikkinchidan, peer-to-peer va kollaborativ ta'lim metodikasini raqamli muhitga moslashtirish orqali talabalar o'rtasida o'zaro ta'lim, hamkorlikda muammoni hal qilish, muloqot va tanqidiy fikrlash kabi transversal va transformativ kompetensiyalarni shakllantirish mumkin.

Uchinchidan, talabalarning metakognitiv faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan raqamli o'quv strategiyalari majmuasini ishlab chiqish zarur bo'lib, bu orqali ular o'z o'rganish jarayonini ongli rejalashtirish, nazorat qilish va baholashni o'zlashtiradi, shuningdek, shaxsiy ta'lim strategiyalarini shakllantirib, zamonaviy mehnat bozoriga moslashuvchan, reflektiv va T-shaklli mutaxassis sifatida shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Umarova Z.A. Mediaresurslar vositasida talabalar mustaqil ta'limini tashkil etish metodikasini takomillashtirish. Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) dissertatsiyasi avtoreferati. – Toshkent, 2021-yil.
2. Muslimov N.A. Kasb ta'lim o'qituvchisini kasbiy shakllantirishning nazariy-metodik asoslari. Pedagogika fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi. – Toshkent, 2007. – 315 b.
3. Mamarajabov M.E. Raqamlashtirilgan ta'lim sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik tayyorgarligini takomillashtirish. Pedagogika fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi. – Toshkent, 2023.
4. Knowles, M. Self-Directed Learning: A Guide for Learners and Teachers. Chicago, IL: Follett Publishing Company, 1975.
5. Grow, G.O. Teaching learners to be self-directed. *Adult Education Quarterly*, 41, 1991-yil, B. 125–149.
6. Staricoff, M. The Joy of Not Knowing: A Philosophy of Education Transforming Teaching, Thinking, Learning and Leadership in Schools. – 2020.
7. Umarova Z.A. The role of digital technology in developing students' self-readiness in higher educational system. // O'ZMU XABARLARI – Vol. 1, No. 1.6, 2024. <https://doi.org/10.69617/nuuz.v1i1.6.3849>
8. Umarova Z.A. O'zbekiston – 2030 strategiyasini amalga oshirishda talabalar mustaqil tayyorgarligini rivojlantirish masalasi. // Xalqaro Nordik universiteti "O'zbekiston – 2030 strategiyasini amalga oshirish yo'nalishlari va istiqbollari yoshlar nigohida" mavzusidagi respublika ilmiy-amaliy konferensiya materiallari to'plami. – Toshkent, 2024.
9. Umarova Z.A. Effectiveness of organizing students' self-education with the facilities of media resources in educational media environment. // *Revista GEINTEC – Gestão, Inovação e Tecnologias*. – 2021. – T. 11, № 2. – B. 756–764.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.